

[Justitsministeren.]

når jeg har nedsat sådanne udvalg, at gøre dem så små som muligt med alle interesser repræsenteret, så arbejdet lod sig udføre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget

forkastedes med 72 stemmer mod 38; 1 medlem tillkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Udvalget angående forslag til lov om afgift af spiritus, vin og øl har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 22. marts kl. 14 med følgende dagsorden:

1) Tredie behandling af:

Forslag til lov om ændring i lov om told-afgifterne m. m.

2) Tredie behandling af:

Forslag til lov om afgift af spiritus, vin og øl.

3) Tredie behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos bier og om foranstaltninger til biavlens fremme.

4) Anden behandling af:

Forslag til lov om tilsyn med monopol og konkurrencebegrænsning.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 14⁴⁷.

82. møde.

Tirsdag den 22. marts kl. 14.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler justitsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om visse domfældtes retsstilling med hensyn til udøvelse af rettigheder.

Udvalget angående forslag til lov om tillæg til lov om opførelse af arbejderboliger på landet (vedrørende ejerskifter) har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsretsmeddelelse m. v. [II]. Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om visse domfældtes retsstilling med hensyn til udøvelse af rettigheder.

Forslaget tager sigte på dem, der er dømt efter straffelovstillægget angående forræderi og anden landsskadelig virksomhed eller efter den såkaldte værnemagerlov, og som ved dommen er frakendt de i § 6 i det nævnte straffelovstillæg omhandlede rettigheder, herunder valgret, adgang til at opnå offentlig tjeneste og hverv og ret til at virke som læge, som sagfører eller i anden virksomhed, der kræver en offentlig autorisation.

De fleste af disse domfældte har nu generhvervet de rettigheder, der er frakendt dem ved straffedomme. Mange har generhvervet rettighederne ved udløbet af det tidsrum af 5 år, for hvilket rettigheder var frakendt dem. Hertil kommer de generhvervelser, der har fundet sted i henhold til lov nr. 224 af 27. maj 1950 om visse domfældtes generhvervelse af rettigheder. Som nævnt i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, kan antallet af domfældte, der endnu ikke har generhvervet de dem frakendte rettigheder, skønsmæssigt ansættes til 2 000.

[Justitsministeren.]

Efter lov nr. 286 af 18. juni 1951 om ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf er det den almindelige regel, at strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder. Fra udøvelsen af en virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, kan man dog ifølge loven undlades som følge af en straffedom, men kun såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Ved lovens §§ 3 og 4 ophævedes straffelovstillæggets § 6 og den tilsvarende bestemmelse i værnemagerloven. Forsåvidt angår de få personer, der efter ikrafttrædelsen af loven af 1951 er dømt efter straffelovstillæggene, indeholder dommene derfor ingen bestemmelse om rettighedsfortabelse. For personer, der er dømt, før rettighedsloven trådte i kraft, betyder loven, at straffedommene fremtidig ikke er til hinder for udøvelse af sådanne rettigheder, der ikke omfattes af straffelovstillæggets § 6, men var fortabt efter den øvrige lovgivning, således adgang til at drive virksomhed i henhold til almindeligt næringsbrev. Derimod må de i straffedommene indeholdte rettighedsfrakendelser antages at være upåvirket af rettighedsloven. Dog giver dennes § 31 de domfældte adgang til ved retskendelse at gen erhverve retten til at udøve en virksomhed, der kræver offentlig autorisation, og som de har udøvet inden straffedommen.

Den retstilstand, der nu findes på det omhandlede område, er ikke rationel; det er forslaget formål at råde bod herpå og at tilvejebringe en endelig ordening af spørgsmålet om borgerlige rettigheder for dem, der er dømt efter straffelovstillæggene, således at lovgivningsmagten ikke oftere skal behøve at beskæftige sig dermed.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvad gennemførelsen af det foreliggende lovforslag vil komme til at betyde, skal jeg om enkeltheder tillade mig at henvise til bemærkningerne til forslaget og her blot fremhæve følgende.

Princippet i den foreslåede ordening er, at de domfældte bliver stillet, som om de domme, der er overgået dem, ikke indeholdt nogen bestemmelse om rettighedsfrakendelse; dette vil ikke sige, at de pågældende

generhverver de frakendte rettigheder, men det betyder, at spørgsmål om deres udøvelse af rettigheder skal afgøres efter de regler, der nu gælder for andre domfældte, altså dels rettighedsloven af 1951, dels særlove som værnepligtsloven og tjenestemandsløven. Hvad særlig angår valgret til folketinget og kommunale råd, skal jeg minde om, at de gældende valglove ikke indeholder regler om fortabelse af valgret som følge af idømmelse af straf. Hvis det foreliggende lovforslag gennemføres, vil de, som omfattes af det, derfor gen erhverve valgretten. Jeg må anse dette for ganske ubetænkeligt.

Mod gennemførelse af den foreslåede ordening, hvorefter der altså ses bort fra bestemmelser om rettighedsfortabelse i dommene, men disse iøvrigt må tages i betragtning ved afgørelsen af spørgsmål om udøvelse af rettigheder, kan der efter mit skøn ikke gøre sig afgørende betænkeligheder gældende. Forslagets gennemførelse vil særlig betyde en lempelse for personer, der ellers i en lang årrække fremover vil være hemmet i deres muligheder for at finde en plads i samfundet, fordi rettigheder er frakendt dem for 10 år eller længere åremål eller for livstid.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til en velvillig behandling i det høje folketing.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i lov om toldafgifterne m. m.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2972).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 131 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.